

TARBIJAVAIIDLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number	19-1/20-18012-021
Otsuse kuupäev	7. juuni 2021
Komisjoni koosseis	Esimees Mihkel Kivisalu
Tarbija	
Kaupleja	Komplaid OÜ, 12646457
Tarbija nõue	lepingust taganemine (üleantu tagastamine)
Asja läbivaatamise aeg	4. juuni 2021

Resolutsioon:

1. Rahuldada tarbija avaldus. Komplaid OÜ peab tagastama tarbijale 50 eurot.
2. Komisjoni otsus täidetakse 30 päeva jooksul, arvates selle Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti veebilehel avaldamise päevale järgnevast päevast.

Kui vaidlevad pooled ei nõustu komisjoni otsusega, on neil õigus pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Kaupleja peab Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametit kirjalikult teavitama otsuse täitmisest 30 päeva jooksul arvates otsuse ameti veebilehel avaldamise päevale järgnevast päevast või samas asjas maakohtusse pöördumisest, lisades ära kirja maakohtule esitatud hagiavaldusest.

Asjaolud:

Avalduse kohaselt on pooltel vaidlus selles, millises ulatuses on lepingust taganemisel kauplejal kohustus saadud raha tagastada. Tarbija on seisukohal, et tal on õigus tagasi saada 100 % tasutud maksumusest, sest piirangud teenuste osutamisele, sh meelelahutusürituste korraldamisele kehtestati Vabariigi Valitsuse poolt ning kauplejal ei ole seetõttu võimalik osutada algselt kokkulepitud teenust.

Tarbijal oli broneeritud lapse sünnipäeva pidamine kaupleja mängutoas 28.12.2020. Tarbija tasus kohapeal 27.11.2020 50 eurot ruumi broneerimise eest ja 36 euri animaatori eest.

Detsembris 2020 kehtestas Vabariigi Valitsus täiendavad piirangud koroonaviiruse SARS-CoV-2 leviku tõkestamiseks ning kaupleja ei saanud teenust osutada.

28.12.2020 tema kaupleja ülekande summas 36 euri. Kaupleja jättis ülejäänud summa tagastamata.

Tarbija nõuab 50 euro tagastamist.

Kaupleja seisukoht:

Kaupleja edastas omapoolse seisukoha, milles viitas tingimustele. Tingimuste kohaselt ettemaksu ei tagastata. Komisjonile teadaolevalt on tingimused kirjas ka kaupleja kodulehel.

Komisjoni põhjendus:

Komisjon, olles tutvunud materjalidega, leiab, et tarbija avaldus tuleb rahuldada.

VÕS § 76 lg-te 1 ja 3 kohaselt tuleb kohustus täita vastavalt lepingule või seadusele ning kohustus loetakse kohaselt täidetuks, kui see on täidetud täitmise vastuvõtmiseks õigustatud isikule õigel ajal õiges kohas ja õigel viisil.

VÕS §-s 100 sätestatu kohaselt kohustuse rikkumine on võlasuhtest tuleneva kohustuse täitmata jätmine või mittekohane täitmine, sh täitmisega viivitamine. Pooled sõlmisid töövõtulepingu VÕS 635 lg 1 tähenduses. VÕS § 635 lg 1 kohaselt kohustub töövõtja töövõtulepinguga saavutama teenuse osutamise kokkulepitud tulemuse (töö), tellija kohustub maksma selle eest tasu. Praegusel juhul oli poolte vahel kokkulepe sünnipäeva teenuste osutamiseks tarbijale. Tarbija on omapoolse tasu maksmise kohustuse täitnud, kuid üritust ettenähtud kuupäeval ei toimunud, kuivõrd Vabariigi Valitsus kehtestas täiendavad meetmed koroonaviiruse SARS-CoV-2 leviku tõkestamiseks. Seega jättis kaupleja töövõtulepingu täitmata. Sellega on kaupleja endale lepinguga võetud kohustusi VÕS § 100 tähenduses rikkunud.

Kaupleja on viidanud tüüptingimusele „ettemaksu ei tagastata“, mis on leitav kaupleja kodulehelt. VÕS § 35 lg 1 sätestab, et tüüptingimuseks loetakse lepingutingimust, mis on eelnevalt välja töötatud tüüplepingutes kasutamiseks või mida lepingupooled muul põhjusel ei ole eraldi läbi rääkinud ja mida tüüptingimust kasutav lepingupool (tingimuse kasutaja) kasutab teise lepingupoole suhtes, kes ei ole seepärast võimeline mõjutama tingimuse sisu. Kaupleja reegli näol on tegemist tüüptingimusega, kuivõrd poolte vahel seda ei olnud võimalik läbirääkida.

Vastavalt VÕS § 37 lg 1 on tüüptingimused lepingu osaks, kui tingimuse kasutaja enne lepingu sõlmimist või sõlmimise ajal neile kui lepinguosale selgelt viitas ja teisel lepingupoolel oli võimalus nende sisust teada saada. Tüüptingimused on lepingu osaks ka siis, kui lepingu sõlmimise viisist tulenevalt võis nende olemasolu eeldada ja teisel lepingupoolel oli võimalus nende sisust teada saada. Tarbija tasus kaupleja juures kohapeal ettemaksu, seega ei olnud tarbija kursis kaupleja kodulehel olevate tüüptingimustega. Seega ei saa lugeda tarbijat seotuks kodulehel olevate tingimustega. Kaupleja ei ole vastupidist tõendanud.

Samuti oleks tüüptingimus tühine VÕS § 37 lg 3 mõttes, kuivõrd tüüptingimus ei tohi olla ebatavaline ehk üllatuslik. Tingimuse ebatavalisus ei tähenda selle ebaselgust või raskesti mõistetavust, vaid ainult üllatavat sisu või asukohta või muud üllatuslikku momenti, mille tõttu ei võinud lepingu pool sellise tingimuse olemasolu lepingus mõistlikkuse põhimõttest lähtuvalt oodata.

VÕS § 42 lg 1 sätestab, et tüüptingimus on tühine, kui see lepingu olemust, sisu, sõlmimise viisi, lepingupoolte huvisid ja teisi olulisi asjaolusid arvestades kahjustab teist lepingupoolt ebamõistlikult, eelkõige siis, kui tüüptingimusega on lepingust tulenevate õiguste ja kohustuste tasakaalu teise lepingupoole kahjuks oluliselt rikutud. Ebamõistlikku kahjustamist eeldatakse, kui tüüptingimusega kaldutakse kõrvale seaduse olulisest põhimõttest või kui tüüptingimus piirab teise lepingupoole lepingu olemusest tulenevaid õiguseid ja kohustusi selliselt, et lepingu eesmärgi saavutamine muutub küsitavaks. Käesoleval juhul on tegemist ebamõistlikult kahjustava tingimusega, kuivõrd tarbijal ei olnud mõistlikult võimalik eeldada, et kodulehel on tingimus, mille kohaselt ei tagastata ettemaksu.

Tulenevalt VÕS § 630 lg-st 1 võib kumbki lepingupool tähtajatu käsunduslepingu kuni

käsundi täitmiseni igal ajal üles öelda. VÕS § 629 lg 1 järgi kui käsundisaajale tuleb tasu maksta pärast käsundi täitmist või käsundi täitmiseks antud tähtaja möödumist ja käsundusleping lõpeb enne käsundi täitmist või selle täitmiseks antud tähtaja möödumist, on käsundisaajal õigus mõistlikule osale tasust. Sel juhul on käsundisaajal õigus saada kogu tasu üksnes juhul, kui leping lõppes käsundiandjast tuleneva asjaolu tõttu ja tasu maksmine on asjaolusid arvestades õiglane. Arvestades, et tegemist ei olnud tarbijast tulenevate põhjustega ja kaupleja ei olnud asunud käsundit täitma, siis on tarbijal õigus saada summa täies ulatuses tagasi.

VÕS 101 sätestab õiguskaitsevahendid, mida võlausaldaja võib nõuda, kui võlgnik rikub kohustust, sh taganeda lepingust (VÕS § 101 lg 1 p 4). Vastavalt VÕS § 116 lg-le 1 võib lepingupool lepingust taganeda, kui teine lepingupool on lepingust tulenevat kohustust oluliselt rikkunud (oluline lepingurikkumine). Oluliseks lepingurikkumiseks loetakse VÕS §116 lg 2 p 1 kohaselt seda, kui kohustuse rikkumise tõttu jääb kahjustatud lepingupool olulisel määral ilma sellest, mida ta õigustatult lepingust lootis.

Ürituse ärajäämise tõttu jäi tarbija ilma sellest, mida ta õigustatult kauplejaga sõlmitud lepingust lootis. Kaupleja rikkus lepingut oluliselt VÕS § 116 lg 2 p 1 tähenduses, mistõttu on tarbijal õigus lepingust taganeda ja kantud summa tagasi saada.

RKTKo on kohtulahendis 3-2-1-177-11 p 11 leidnud, et töövõtja ei saa vabaneda vastutusest töö lepingutingimustele mittevastavuse puhul vabandatava rikkumise korral (VÕS § 103) ning VÕS § 642 puhul on tegemist VÕS § 103 lgs 4 sätestatud erandliku juhtumiga, kus seadus näeb ette lepingupoole kõrgendatud vastutuse, mis tekib vabandatava rikkumise korral ja sellest sõltumatult. VÕS § 105 alusel säilib võlausaldajal kohustust rikkunud võlgniku suhtes sõltumata rikkumise vabandatavusest lisaks muule lepingust taganemise õigus.

Lepingust taganemise korral võib kumbki lepingupool VÕS § 189 lg 1 esimese lause järgi nõuda lepingu alusel üleantu tagastamist, mistõttu tarbija võib nõuda kauplejalt kogu summa tagasi. Lepingust taganemise kehtivuseks peavad olema selle materiaalsete eelduste kõrval täidetud ka formaalsed eeldused, eelkõige olema esitatud taganemisavaldus. Asja materjalide kohaselt on tarbija lepingust taganenud ning avaldanud kauplejale soovi saada tasutud summad tagasi. Seega on tarbija lepingust taganenud.

Lepingust taganemisel muutub olemasolev võlasuhe tagasitäitmise võlasuhteks (VÕS 10. peatüki 2. jagu). Tarbija tasus kauplejale broneerimistasu kogusummas 50 eurot, mida tal on VÕS § 189 lg 1 alusel õigus tagasi saada.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse. TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Mihkel Kivisalu
/allkirjastatud digitaalselt/